

SLOVENSKI NAROD

Inštituta vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit à 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inserci na davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knaličeva ulica štev. 5, pristojje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knaličeva ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Se ne damo!

Pred otvoritvijo ljubljanskega velesejma je napisal generalni tajnik Zbornice za trgovino, industrijo in obrt v Ljubljani, g. dr. Fran Windischer v ljubljanskem jutranjiku zelo važen članek, v katerem je razpravljal o nekaterih vprašanjih, ki jih smatramo, da so izredno važne za slovensko gospodarstvo in za celokupno gospodarsko usodo naše oz. slovenske domovine. Dr. Fran Windischer ima kot priznan gospodarski strokovnjak brez dvoma na globokosti vpogled v gospodarsko snavanje našega prebivalstva. Ta svoj pogled druži z obširno informativnostjo glede dogodkov, ki se odigravajo v ostalih krajih države in pri bližnjih državnih sosedih. Baš radi tega svojega širokoga obzora je zapisal dr. Fran Windischer, ki je vzrastel z vsem razmahom slovenskega gospodarstva od malenkostnih početkov pa do dandanskih zavidlije višine, da se slovenska trgovina, obrt in industrija, skratka da se slovensko gospodarstvo tudi v sedanjih krizi ne uda, nasprotno da je prebolelo prve težkoče, da se preroči in da ga čaka še velika bodočnost. Take optimistične besede iz ust prizanega strokovnika se čitajo zelo avtoritativno in lahko po pravicu nobudio splošno zupanje. Dr. Fran Windischer ni izrekel te svoje izpovedi gospodarskega optimizma iz slučajne razpoloženja pred otvoritvijo 5. ljubljanskega velesejma, marveč na podlagi svoje življenske gospodarske izkušnje.

Dr. Fran Windischer pozna dušo slovenskega gospodarstva, zna za vse skrivnosti slovenskega trgovca, industrija in obrtnika, skratka pozna duševna gibalja slovenskih tvorcev materialnih dobrin. Vsak narod ima poseben tip trgovstva in obrtništva, vsak narod razloga z izrazitim predstavniki pri-vrednega življenja. Dr. Windischer se je tekom svojega življenja, ki ga je posvetil in praktični zaščiti gospodarskih interesov slovenskega gospodarstva i zanestvenemu proučevanju gospodarskih pojmov med Slovenci, prepričal da je slovenski privrednik v temelju nadve moralen član naše družbe, da je vse bogastvo in napredek, ki ga zaznamujemo na gospodarskem polju posledica marljivosti, izredne pridnosti, štedljivosti, požrtvovalnosti in kar je še drugih sličnih lastnosti, brez katerih ni solidnih fundamentov srečnega gospodarskega napredka. Ko je dr. Fran Windischer napisal to retrospektivno in takoreč plemensko oznako naših privrednih voditeljev in tvorcev, od najmanjšega obrtnika in trgovca na kmetih, da do veletrgovine in industrije v Ljubljani, Jesenicah, Trbovljah, Mariboru itd., je gotovo misil tudi na bočno vlogo teh duševnih in moralnih člankov gospodarskega blagostanja.

Že deli časa namreč opazujemo, da zahaja slovenska industrija, trgovina in obrt radi izpreminjanja se gospodarskih pojmov in političnih konjunktur v kritično situacijo. Kriza, včeraj in danes še pretežno finančne in kreditne prroke, se lahko izpremeni v ostro, resnično gospodarsko in konkurenčno krizo.

Naše gospodarstvo se nahaja v notranosti države pred temeljito reorganizacijo. Stojimo pred obdobjem prirodne notranje konkurenčne, pred gospodarskimi procesi, kjer bo odločalo o prvenstvu, o napredovanju in nazadovanju pridnosti, kvaliteta, sposobnosti, konkurenčnosti. Skratka lastnosti, ki pravzaprav sestavljajo solidnega privrednika. Ne delašmo si nobenih iluzij! Konkurenčnost, konkurenčna kvalitete je pred uram! Kar smo ustvarili v letih po preohratu, bo treba obdržati v naletznejših konkurenčnih gospodarskih procesih načilje prihodnosti. Ne trdimo, da bodo ti konkurenčni procesi posledica zavestnih akcij, toda konkurenca bo nastopila sama od sebe. Slovensko gospodarstvo se radi oddaljenosti od državnega središča države že danes nahaja v težavni konkurenčni situaciji. Kdo nam nadalje garantira, da se bodo Slovenci zopet prernili do tistega političnega vpliva, ki so ga imeli v zadnjih petih, šestih letih in da jih ne izpodrige drugi? Bodoči politični in gospodarski vplivi bodo odvisni predvsem od talentiranosti, od sposobnosti, od pridnosti, od požrtvovalnosti naših ljudi, ki bodo postavljeni na branik naših gospodarskih in kulturnih interesov.

Dr. Fran Windischer ni v svojem članku govoril o tej pregrupaciji, ki čaka celokuono jugoslovensko gospodar-

Ministrski svet o ženevski konferenci

Radičevci in Pašičev podpis na protokolu sporazuma. — Rešitev uradniškega vprašanja v Hrvatski. — Odnošaji med Jugoslavijo in Bolgarsko.

— Beograd, 11. septembra. (Izv.) V političnih krogih tvori sestanek Pašića in Stepana Radića še vedno predmet raznih razmotrovanih. Posebno pozornost je vzbudilo poročilo »Politike«, po katerem Pašić ni podpisal protokola sporazuma med radikalno stranko in HSS, temveč poleg ostalih samo Stepan Radić. V političnih krogih so mnenja, da se je to zgodilo po vplivu zunanjega ministra dr. Ninčića, kar izvija še slabše razpoloženje med radičevci, ki so v zadnjem času že itak nezadovoljni radičevskim strokovnjakom, napram posameznim njihovim zahtevam, zlasti glede izprememb v uradništvu. Za razmerje med radikalami in radičevci je značljivo, da radičevci svojega nezadovoljstva niti ne taje. Tekom včerajšnjega dne sta se vršili dve sestji ministrskega sveta, na katerih se je predvsem razpravljalo ravno o ureditvi medsebojnih odnosov med vladnimi strankami. Smatra se, da je s tem v zvezi tudi prihod dr. Vladka Mačka v Beograd, ki je imel včeraj daleč časa pospetovanja s posammimi ministri HSS. V Beograd se je vrnil tudi državni podstatnik v prosvetnem ministru Josip Pasarić.

Medtem ko streme radičevci po čimprejšnji rešiti svojih zahtev, zlasti glede na izpremembo upravnega uradništva v Hrvatski in Slavoniji, pa že radičevci, da se definitivna rešitev tega vprašanja odgo-

Konferenca poslanskega kluba JMO

Posvetovanje dr. Lorkovića z dr. Spahom. — Osnovanje avtomistične bosanske stranke.

— Sarajevo, 11. septembra. (Izv.) V Sarajevo je v sredo došel šef Hrvatske zadržnice dr. Ivan Lorković, ki je takoj nato posetil predsednika JMO dr. Spaha ter z njim konferiral celih pet ur. Predmet tege razgovora ni poznan ter ni dr. Spahoda o njem nobenih informacij. Poučeni krog pa trdijo, da se je ob tej prilici razpravljalo o osnovanju avtomistične bosanske stranke, ki bi jo v parlamentu podpirala Hrvatska zajednica. Dr. Lorković je iz Sarajeva odpotoval v Split.

— Sarajevo, 11. septembra. (Izv.) Včeraj popoldne se je pricela konferenca poslanskega kluba JMO. Tekom včerajšnjega dne so došli v Sarajevo vsi poslanci muslimanske stranke, da se udeležejo te konferen-

Odpravni finančne kontrole nad Avstrijo

Resolucije finančnega odbora Društva narodov. — Pogoji za odpravo finančne kontrole.

— Ženeva, 11. septembra. (Izv.) Včeraj popoldne se je sestal avstrijski komite, da zavzame stališče napram sklepom finančnega odbora. Pri tej prilici je predsednik finančnega odbora Dubois izjavil, da zahteva finančni odbor od avstrijskega parlamenta brezpostojno sprejetje obenakonkih predlogov, o katerih se govorja v pisusu na avstrijski komite, ker je od sprejetja teh dveh zakonov odvisna celotna pot.

Zato predlaže finančni odbor, naj Društvo narodov vzame na znanje uvedbo omi-

redni proračun za 1. 1924. pa prebiteit, ki se je deloma porabil za investicije. Pribitek je pričakovati tudi za leto 1925. Tozadevni uspeh je večji, kakor pa se je prvotno pričakovalo.

Kar se tiče izvedbe dogovora iz 1. 1924, ugotavlja resolucija, da poročilo o proračunkem letu 1925, ni moglo biti predloženo, ker se konča to proračunsko leto še v 4 mesecih, radi česar tudi ni mogel biti doslej še odobren proračun za leto 1926. Resolucija pa ugotavlja z oziroma na to, da se bosta mogla izpolniti ta dva pogoja. V splošnem so bili ostali pogoji dogovora večinom izpolnjeni.

Zato predlaže finančni odbor, naj Društvo narodov vzame na znanje uvedbo omi-

sto in pri kateri bo odločala pridnost, sposobnost, požrtvovalnost, strokovna pripravljenost, torej specifično moralnost, gospodarska osebnost, pač pa je takoreč naročilo aludiral, in mi mu moramo biti skupaj v vsemi voditelji slovenske gospodarstva hvaležni, da je pokazal na te moralne osnove našega gospodarskega ozdravljenja in vstajenja.

Zakaj s tem, kar smo dosegli, se ne smemo zadovoljiti. Princip napredka pravi, da pomeni vsaka stagnacija nadzadovanje. V slovensko javnost mora prodreti nova ocena gospodarskih stanov! Ti stanovi delajo, so pridni, so v bistvu moralčni. Le povojni, boljševiščni način psiholoži se imamo zahvalju, če naša javnost še ne priznava splošno narodne vrednosti gospodarske osebnosti. Hladen pogled na preteklost zadnjih pet, šest let pa kaže obratno, da so moralni naši gospodarski krogci napeti vse sile pridnosti, varčnosti, požrtvovalnosti, delavnosti in strokovne samozobrazbe, če so hoteli vzdržati in dosegči sedanje uspehe, s katerimi prednjačijo slovenski kraji pred ostalimi pokrajnjimi celo-

kupne države. Za slovenskim gospodarskim napredkom zadnjih let se skriva ogromne energije delavnosti, vdanosti, požrtvovalnosti, k požrtvovalni, k ustvarjanju! Potem dosežemo vse drugačne uspehe, kakor smo jih želi v zadnjih letih na podlagi politične in gospodarske konjuncture. Naše bodoče delo se mora navdahniti z gesli sistematičnosti, moralčnosti in vztajnosti!

Ne damo se! Naši kraji hočemo živeti in napredovati! V vse naše solstvo, tako v strokovno kakor v ostalo inteligenčno, mora prodreti novi nauk o delovni morali, mora zmagoati vzgojo, k pridnosti, k delavnosti, k požrtvovalni, k ustvarjanju! Potem dosežemo vse drugačne uspehe, kakor smo jih želi v zadnjih letih na podlagi politične in gospodarske konjuncture. Naše bodoče delo se mora navdahniti z gesli sistematičnosti, moralčnosti in vztajnosti!

ljene kontrole, ki se je pričela z 11. avgustom 1925. Ta izprememb obstoji v tem, da se generalni komisar ne bavi več s posameznimi deli proračuna, temveč samo s kontrolo splošnega proračunskega položaja.

Zato pooblašča Društvo narodov finančni odbor, naj pri prihodnjem sestanku meseca decembra z avstrijsko vlado in drugimi pristojnimi činitelji razpravlja o načinu, po katerem naj bi se po odpravi kontrole izvede določbe protokola iz leta 1922, glede uprave zaplenjenih dohodkov, nadzorstva uporabe ostanka posojila Društva narodov ter načina občevanja med avstrijsko vlado in nadzorstvenim odborom, ki ga sestavi generalni komisar.

Z ozirom na izjave avstrijske vlade o dosedanjih in pričakovanih finančnih uspehih leta 1925, se omejuje s 1. januarjem 1926, kontrola generalnega komisara na zaplenjenje dohodkov in vporabo ostanka posojila Društva narodov, pri čemer pa se ne omejuje njegova pravica do informacij o posameznih obračunih in postavkah državnega proračuna. Generalni komisar od tega trenutka dalje tudi ni dolžan, da biva stalno na Dunaju.

Po odobrenju proračuna 1926, in po predložitvi računskega zaključka za 1. 1925, se konča kontrola generalnega komisara na podlagi sprejetega protokola.

Pismo finančnega odbora avstrijskemu komitetu, ki navaja te resolucije, zahteva, da sprejme avstrijski parlament zakonska načrta, po katerih trajata funkcija posvetov in razmerje med našo kraljevinou in Bolgarsko. Nekateri krogi verujejo v možnost, da pride v bližini 1. dočnosti do ožlega sodelovanja obeh držav, na kar bi se še moglo govoriti o aktualnosti načrta grškega zunanjega ministra Renisa, ki je doživel v Ženevi neuspeh, kakor kažejo vsi znaki.

Avstrijski zvezni kancelar je izjavil, da bo avstrijski parlament sprejel obo zahvana zakona.

— Ženeva, 11. septembra. Svet Društva narodov je včeraj razpravljal v javni seji o odpravi finančne kontrole nad Avstrijo na podlagi poročila finančnega odbora. Predsednik finančnega odbora, Švicarski bančni predsednik Dubois je ob tej prilici obrazložil poročilo ter ugotovil, da so za odpravo kontrole določene tri osebe. Prva se je začela z omiljenjem kontrole že s 1. avgustom, druga se prične s 1. januarjem 1926, in pomenja začasno odpravo kontrole, tretja pa se prične s 1. januarjem 1924, ko se konveljavno odpravi kontrola po predložitvi obračuna.

Znižanje uradniških draginjskih dokladov

R-R vlada namerava s 1. januarjem znižati vsem drž. uradniškim držinjskim dokladom za 50%

— Beograd, 11. septembra. (Izv.) Veliko pozornost in razburjenje je vzbudila v uradniških krogih vest, da namerava vlada s 1. januarjem 1926 znižati vsem državnim uradnikom, profesorjem in učiteljem draginjske doklade za 50%. Kakor znano, je vlada v svoji deklaraciji, ki jo je podala na seji narodne skupnine 21. julija, obljubila, da bo predložila parlamentu zakonski načrt o izpremembah uradniškega zakona, po katerih naj bi se izvršila nova redukcija državnih uradnikov, s čimer naj bi se na drugi strani omogočilo vzdržanje plač in uradnikom, ki ostanejo še nadalje v državni službi. Dasi je napoved ponovne redukcije vzbudila med državnim uradništvom že itak mnogo nezadovoljstva radi bojanj, da se ta redukcija ne bo izvršila na podlagi stvarnih potreb, ampak s strankarskimi vidikov, je napovedal 50% znižanja draginjskih dokladov vzbudila med državnim uradništvom splošno nezadovoljstvo in ogroženje. V uradniških krogih se poudarja, da bi bilo znižanje draginjskih dokladov razumljivo samo v tem slučaju, ako bi se do 1. januarja 1926 zmanjšala tudi draginja najmanj za 50%. Za tako znanjanje draginje na njej vlada nobenega jamstva in ga tudi ni mogoče pričakovati.

Kakor se dozna, je finančni minister že izgotobil načrt proračuna za leto 1926. V tem proračunskem načrtu obstoji, kakor se zatrjuje v uradniških krogih, v resnici postavka o znižanju uradniških draginjskih dokladov za 50%. Te draginjske doklade se morajo znižati vsem aktivnim uradnikom ter vplivajočim v naši državi.

Ofenziva v Maroku

— Pariz, 10. septembra. (Izv.) Španci so po zadnjih vesteih dosegli izkrcali v zalivu Alkucemas 20.000 mož. Primo di Rivera namerava baje izvesti koncentričen pohod iz obre izkrcališč proti Aidiuru. Prizlikujejo se ogroženi boji, ker so si Kabili opomogli od prvega presenečenja. Očenjajo Kalibov so na poti proti obali. V postojankah pri Aidiuru je 25.000 rednih čet, ki razpolagajo tudi z mnogimi topovi. Ozem-

je pred glavnim stanom Abd el Krima je močno utrieno.

Napadi Kabilov na Tetuan so se ojačali. Po zunanjih vesteih so zavzeli višine, ki obvladajo mesto. Ta uspeh pojasnjuje naglo odpotovanje Prima de Rivere iz Tetuanu. Španski letaliči neprestano bombardirajo postojanke, ki so jih zavzeli Kabili. V okoli Melille so Španci pričeli z ofenzivo in podvrgli del Bent Uriabla, Abd el Krimovega rodu.

Po nadaljnjih še ne potrjenih vesteih se je pričela tudi francoska ofenziva v svrhu pomoci Španski izkrcevalnim četam. Francoske čete, 100 bataljonov močne, so pričele prodričati po uspešni topniškem ognu v dveh kolonah in sicer vzhodno pod poveljstvom generala Bruneauja ter zahodno pod poveljstvom generala Billetoffa. Zelo živahno se gibljejo tudi letalci, ki so v zadnjih dneh vrgli niz manj kakor 80.000 bomb vseh vrst kalibra na sovražne postojanke. Francoske operacije imajo bale za cilj združitev s Španskimi četami, ki so se izkrcali v zalivu Alhucemas.

DR. STRESEMANN POV

„Družba sv. Cirila in Metoda“

(Povodom skupščine v Brežicah)

Družba sv. Cirila in Metoda ima letos svojo glavno skupščino dne 13. septembra v Brežicah.

Družbeni člani in delegati podružnični se zbereta dan na zborovanje, da vzamejo pravočilo vodstva na znanje, ga odobre ter stavijo na vodstvo razna vprašanja in nasveti. Pred skupščino je zaupno zborovanje delegatov.

Družba zboruje letos prvikrat v Brežicah. Brežice so bile za časa Avstrije pravočilo vodstva na znanje, ga odobre ter stavijo na vodstvo razna vprašanja in nasveti. Pred skupščino je zaupno zborovanje delegatov.

Družba zboruje letos prvikrat v Brežicah. Brežice so bile za časa Avstrije pravočilo vodstva na znanje, ga odobre ter stavijo na vodstvo razna vprašanja in nasveti. Pred skupščino je zaupno zborovanje delegatov.

Družba sv. Cirila in Metoda je bila ustanovljena leta 1885., praznjuje letos v Brežicah tudi svojo štiridesetletnico. Naša šolska družba je bila ustanovljena za začetko slovenske dece. Ustanovitev za Slovence je bila takrat šolsko društvo zelo potrebno, ker Avstrija je dajala Slovencem v splet Slovanom le drobtinice, dočim so dobivali Nemci, Madžari in Italijani vse, kar so želeli. Družba je tudi sedaj še potrebna. V Jugoslaviji imamo sicer svoje narodne šole, a nemški „Schulverein“ in „Südmärkate“ še vedno delujeta ter sejetja ljudi ob meji; naše zasujenjene brate in sestre pa prisikajo naši sovražniki kar javno, državna oblast jih pri tem delu ne ovira, temveč še podpira. Vsak dan čamto v časopisih, kaj imajo pretprieti naši ljudje na Koroškem in v Primorju. Zato je sveta dolžnost vsakega zavednega Slovenca in Slovencev, da podpira po svojih močeh našo šolsko družbo, da kolikor mogoče omeji del naših nasprotnikov v naši državi in v tujini.

Vsako društveno delovanje se vidi v poročilu in bilanci. Ravnotak smo prejeli družbeno bilanco za leto 1924., ki se predloži glavnemu skupščini v Brežicah. Ker je bilanc zrcalo vsega delovanja v preteklem letu, zato navajamo na tem mestu nekaj točk in pripombe, ki smo jih pravkar prejeli iz družbenih pisarn.

Družba je imela dohodok:

leta 1924	Din 953.808.27
leta 1923	» 1.053.415.02
v preteklem letu torej manj za	Din 99.606.75

Ta primanjkljaj je nastal le večed tega, ker je družba prejela na volilih, in sicer leta 1924 Din 1.685.— leta 1923 » 254.319.85 sicer pa je družba pri drugih točkah večina napredovala.

Oglejmo si nekaterje postavke pri prejemkih.

Družnice so dale:

leta 1924	Din 171.269.41
leta 1923	» 116.926.84

v preteklem letu torej več za Din 54.342.57 kar kaže lep napredok.

Nekaterje podružnice so bile v preteklem letu zelo marljive. V preteklem letu so zlasti veliko prispevale podružnice v Ljubljani, med tem posebna šentpeterske, potem podružnice na Stajerskem, v prvi vrsti podružnice v Mariboru in Grobelnom; prav marljive so bile nekaterje podružnice na Dolnjem. Na Gorenjskem pa večinoma vse podružnice, a je veliko upanja, da se zoper na novo ožive. Kakor smo izvedeli iz družbenih pisarn, izšel bo letos v koledarju za leto 1926. natančen izkaz, kaj delujejo posamezne podružnice. V izkazu bo razvidno, kaj store podružnice, t. j. koliko so nabrale v preteklem letu na članarin in od veselic, kje nadzirajo in odprijo nabiralne ter kaj so nabrale za razne skladne, kakor obrambni sklad, Dr. Ivana Tavčarja sklad itd.

Prav veselimo se že vnaprej na ta izkaz, ki bo dal jasno zrcalo o delovanju poslužnic. Uverjeni smo, da bo ta izkaz naši pravili tekmovalje podružnic med seboj.

Podporo občin in denarnih zavodov so znašale, in sicer:

leta 1924	Din 8.725.—
leta 1923	» 4.101.—

v preteklem letu torej več za Din 4.624.—

Družbeni nabiralniki so dali:

leta 1924	Din 1.780.92
leta 1923	» 1.934.3

Nazadovali smo v preteklem letu za Din 153.46, kar je zelo občakovati. Ti prispevki so od leta do leta manjši. Kje so tisti časi, ko je družba dobivala iz nabiralnikov vsako leto 14.000 predvojnih krov? Nabiralniki so shranjeni v zaprtih omara!

Naš klic naj bo: «Ven z nabiralniki!» Če dan naj bodo nabiralniki na mizi, ponori pa v shrambi!

Prispevek od družb. vžigalic je znašal: leta 1924 Din 19.280.— leta 1923 » 20.050.— Nazadovali smo v preteklem letu za 70.- Din.

Naš geslo bodi: Slovenec naj rabi izključno slovenske, domače vžigalice! — Vsakdo naj pomisli, da družbeno vžigalice koristijo naši šolski družbi, naši šolski deci ob meji in zunaj naših mej.

Družbeno razglednice so dale:

leta 1924	Din 14.155.10
leta 1923	» 5.663.29

V preteklem letu smo dobili več za Din 8.491.81, kar je razveseljivo.

Družba je začela zopet izdajati lične domače razglednice. Naravno je torej, da je vselede tega več prodaje, več dobička.

Razpečavanje računskih listov je bilo družbi leta 1924 Din 6.342.50 leta 1923 Din 27.873.50

Nazadovali smo v preteklem letu za 21.531.- Din.

Državna oblast je predpisala gostilničarjem v preteklem letu svoje računske liste, da vse krajce, kjer je nad 2000 prebivalcev. Naravno je, da se je ta vir dohodkov za družbo zmanjšal. Družbeni listki se pa lahko razpečavajo v krajih, kjer je manj kot 2000 prebivalcev. Družba ima kraje, kjer prav pridno segajo po družbenih listkih. Malo več dobre volje je treba, pa bo šlo tudi drugod. Apeliramo na podružnične člane izven Ljubljane, da storite svojo dolžnost.

Za družbeni koledar je prejela družba leta 1924 Din 44.774.95 leta 1923 » 28.846.80

v preteklem letu torej več za Din 15.938.15

Obračun družbenega koledarja je pa sledi:

prejemki	Din 44.774.95
stroški	» 34.742.15

prebitek Din 10.032.88

primanjkljaj iz leta 1923 » 8.496.43

torej preb. v 1. 1923 in 1924 Din 1.536.37

Iz tega se razvidi, da družba komaj krise svoje stroške. Družba sicer ne izdaja koledarje radi dobička, temveč radi tega, da pokaže javnosti račun o svojem delovanju ter da nas vzpodbuja k narodnemu delu in obrambi dolžnosti. Družbeni koledar bi moral biti v vsaki narodno zavedni hiši. — Podružnice pozivljamo, da pridno naročujejo koledarje za svoje člane. Skupna pošljatev je tudi za družbo ceneja, ter se večliko prihrani na poštnih stroških.

Za obrambni sklad se je nabralo:

leta 1924	Din 29.413.25
leta 1923	» 3.290.—

v preteklem letu več za Din 26.123.25

Da znaša pri tej postavki tako velik napredok, ima vzrok praznovanje 70letnice našega prezašnjega župnika č. g. Ivana Vrhovnika, kajti v preteklem letu so samo ljubljanske podružnice nabrala Din 21.300. Za Dr. Ivana Tavčarja sklad je družba prejela leta 1924. Din 2.784.—. — Želeti je, da si prijatelji naše šolske družbe še nadajo spominjanje našega velikega dr. Ivana Tavčarja.

Družbeni izdatki so znašali:

leta 1924	Din 882.007.26
leta 1923	» 931.641.92

torej v pret. letu manj za Din 49.634.66

Pri stroških imamo med drugim sledete izdatke, in sicer:

za ljudske šole in otroške vrtec Din 598.259.25

za podpose (učila, knjige in razne šolske potrebuščine) » 52.678.20

za koledar » 34.742.15

za pokojninski sklad » 101.400.—

za koled. » 25.000.—

Koncem leta 1924 je imela družba sledete sklade, in sicer:

glavnica Din 147.895.84

pokojninski sklad » 122.087.50

obrambi sklad » 130.235.73

Viljem Polakov sklad » 43.494.84

Dr. Ivana Tavčarja sklad » 53.424.53

Dr. Josipa Georga sklad » 264.111.74

Popolnoma usahnila so že pred leti Fab-

— Res je, kar pravite, gospa! Požuriva se torej, da posije vsaj žarek upanja v to temo obupu in bede. Če dovolite, vas kar spremim. V moji kočiji lahko posetiva vse siromašne okraje.

Rozali je vzelal kloubuk in rokavice, ki so bile že pripravljene na mizi. Ko pa je hotela vzeti kočaro z živili in zavoj starih oblek, jo je Supramati zadrljal, rekoč:

— Pustite to, gospa! Dam vam denarja za nove oblike.

Nato se je obrnil k vikontu, ki je poslušal molče ta pogovor in se na tihem jezik, ter izjavil, da pride h kositu ob dogovorenem času, z ostalim časom pa da hoča razpolagati drugače.

V krasni kočiji z lepim in mladim moškim, s princem in milijonarem je bila priprosta in skromna Rozali spočetka v zadregi. Toda Supramatičeva zgovornost je kmalu pripravljala, da se je tudi Rozali odvezal jezik. In ko je videla, da ji mladi princ res sledi v siromašna stanovanja, da se ne boji vlažnega in težkega zraka po temnih hodnikih, da se neuromorno vzpenja po strmih in ozkih stopnicah, ga je začela prištevati med angelsko bitjo.

In res, povsod, kjer se je pojaval Supramati, je šlo za njim upanje, radost in veselje do življenja. Ček za ekonom so prejemale dršteče roke siromakov, ki so bili že davno pokopali vse nade. In podporo, ki jih je delil Supramati, niso bile slučajne ali začasne. Bednim rodinbam je daroval celo premoženje tako, da so lahko začele novo življenje, ker jim je bilo treba več skrbeti za utrišnji dan.

jančičev, Kotnikov, Vilharjev in Poljsakov sklad.

Pokojninski sklad se je v preteklem letu izdatno povišal, a še premalo. Ta sklad je še vedno premajhen, kajti družba mora za svoje učiteljstvo skrbeti.

Iz navedenega posnetka družbeno bilance se razvidi, da družbeno vodstvo skrb, kolikor mogoče. Naša šolska družba deluje prav skrbno, bilanca pa tudi dokazuje, da je družba še vedno potrebna za našo.

Otklonimo se torej naša šolska družba, podpiramo jo po svojih močeh, ne pozabimo na naše obmejne kraje in naše zasujenje brate in sestre.

Zborovanju želimo največjega uspeha!



strožje. — Te odredbe utemeljuje vodstvo HSS tako-le: »V seljaški državi, kakršno sedaj ustvarjamo, in ob seljaški in narodni vlasti, kakršno končno sedaj imamo, ne smemo trpeti, da takljide, ki imajo dovolj denarja, vsak trenek prihaja v Beograd, se dni in tedne plazijo po raznih ministrskih pragih in silno zavirajo vrhovno državno upravo (to je vladu) v njenem rednem poslovovanju. — To se je zgrnilo »intervencija« v Beograd, da je bil Radič prisiljen izdati tak strogi fermant! Bo-li pa stvar zaledila, je drugo vprašanje. Sicer pa kdo ve, ako ni samo pesek v oči?

= Radičeve prerojevanje. Beograd-ska »Pravda« javlja, da so v Zeneti posetili Stjepana Radiča angleški novinarji in se dolgo razgovarjajo z njim. Razgovor z Radičem je bil nad vse zanimiv. Podal jih je sliko svojega življenja na izjavi: »Sestnajstkrat sem bil do sedaj že vječi in vsakokrat, ko sem zapustil ječo, sem se prerodil in postal realnejši.« Nato je nadaljeval: »Tako sem prišel na Pašicevo politiko. K sporazumu je bil na to samo še en korak. Tako združeni bomo sedaj lagljje in bolje delali za razvoj naše države. — Ta Radičeva izjava je angleške novinarje, ki poznajo Radiča in njegove svoječasne nazore v Londonu, seveda nemalo presenetila.

Čevlje in nogavice

za jesen in zimo dobite najboljše pri

„VOIKA“, Krekov trg 10, I. nadstr. 3366

Poštna hranilnica bo lombardirala državnim uradnikom vojno odškodnino po osem od-stotkov letno

Poštna hranilnica je imela 5. septembra t. l. zelo važno sejo nadzorovnega sveita v Beogradu, na kateri je sklenila, da bo odslj. lombardirala obveznice državne odškodnine po 8% letno. Lombardi se bodo dovoljevali državnim uradnikom. Iz tozadnega poročila Poštna hranilnica posnemamo, da je Poštna hranilnica storila ta velevažen socialni in gospodarski korak v prvi vrsti radi tega, da plodonosno n

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 11. septembra 1925.

Kaj je s slovenskim bogoslužjem v naših cerkvah? Več kakor polstoletja so se najboljši sinovi našega naroda borili za svetinjo slovenskega bogoslužja v naših cerkvah, ki so jo nam priznali rimski papeži, a jo kasneje zapet odvzeli pod pritiskom nam sovražnih sil. Borba za slovensko bogoslužje v Rimjanjih je še vsem v živem spominu. Junaška vas bi bila v tej borbi zmaga, aki bi avstrijska vlada na pritisk domačih sovražnikov staroslovenskega bogoslužja ne napela vseh svojih sil, da prepreči to zmago, ki bi bila za nadaljni razvoj tega cerkveno-narodnega pokreta dalekosežnega posmena. Pokret v Rimjanjih so udušili avstrijski orožniki. Ko je nato Avstrija propadla, se je zdelo, da so odpadle vse zaprake in da nam pada slovensko bogoslužje kot zrelo jabolko v naročje. S tem so kot gotovim faktom računali tudi naši škofje, ki so se po prevratu prvič ustrelili v Zagrebu in na tem sestanku enodno sklenili resolucijo, v kateri so kategorično zahtevali uvedbo staroslovenskega obrednega jezika v vse katoliške cerkve v Jugoslaviji. Po konferenci so ti škofje javno izjavljali, da imajo zagotovila, da Vatikan brez odlaganja v celoti ustreže tem željam in zahtevam. Od tega pa je poteklo že šest let, in v naših cerkvah še vedno gospoduje latinčina! Kako to? Ali je Vatikan nasproten slovenskemu bogoslužju? V Rimu pravijo, da ne! Pri pogajanjih za konkordat zatrjujejo vatiskanski delegatje, da nasprotujejo uvedbi slovenskega bogoslužja v katoliške cerkve v Jugoslaviji merodajni domači cerkveni krogi. Ali je to istina? Zahtevamo v imenu celokupnega našega naroda, ki mu je nad vse sveta dedičina sv. Cirila in Metoda, točen in jasen odgovor! Ali je res g. nadškof dr. Bauer v Zagrebu, g. škof dr. Jelčić v Ljubljani in g. škof dr. Karlin v Mariboru, da ste ti tisti, ki se upirate slovenskemu bogoslužju? Ne moremo tega verjeti, ne moremo verjeti, da bi se ti cerkveni dostojanstveniki izneverili slovensko sprejetim sklepom na konferenci v Zagrebu — Možbeseda menda dandasnes še tudi velja za cerkvene kneze! Zato pravimo: Na dan s pojasnilom, na dan z barvo, na dan z istino!

Radeče - mesto. Na predlog notranjega ministrstva je kralj podpisal ukaz, s katerim se spremeni trg Radeče v krškem okraju v mesto.

Narodni Dnevnik preganja strahove. Včeraj je pogumno objavilo, da išče prič potom »Slovenca«. V tem vidi mislečnost obema listoma. Obenem pa tudi pove, da vloži tožbo proti »Slovenskemu Narodu«, ker je ta očital uredništvo »Narodnega Dnevnika« obrekovanje. — Prav pogumno se je razkorajil, da dokaze svojim bravcem, da ni strahopeten. — Ko smo bili še majhni in smo ravno s težavo shodili, nas je pogosto stara mati hrabrla: Fante, kadar te je zvečer ali na poti skozi gozd strah, le ma glas žvižgaj in si delaj koraž!

Roman »Razpad carstva«, ki smo ga priobčevali v podlistku in ki je izval tako veliko zanimanje med našim čitajočim občinstvom, izide v kratkem. Sedaj se izvršuje korektura in nekaj dneh pridejo že prve pole v tisk. Ker bo naklada omejena, naj se oni, ki si še hočejo naročiti knjigo, požurijo z naročbo. Naročila sprejema uredništvo »Slov. Naroda«.

Posebne vrste naprednost. Iz Prekmurja poročajo »Slovencu«, da ondoto ljudstvo vključi gospodarski krizi požrtvovanlno zida nove cerkve. Tako n. pr. so zgradili nove cerkve v Hotici, Kobilju, pri Sv. Juriju na Goričkem in Vel. Poljanji. V zadnjem kraju so postavili tudi novo župnišče ter se je sploh ustanovila nova župnija, daši je kraj jedva pol ure oddaljen od dosedanje župne cerkve. Posebno veličastno cerkev gradijo v Bogočini, kakršne cerkvene zgradbe baje še ni v celji Jugoslaviji. Doptisnik zaključuje: »To je vsekakor občudovanja vredna požrtvovanost in naprednost našega naroda.« Ta socialne, higieniske in kulturne namene pa nadom nima denarja. Poglejmo le nekatere šole, ki bi jih morale vzdrževati takozvane verske občine! Otroci prihajajo v šolo brez knjig in šolskih potrebščin, ker so starši res povečani revezir ter so jih nekdaj Mađari razvadili, da so dobili otroci v šolah, ki so imeli edini namen pomladževanja, vsa učila zastonji. Zakaj je v Prekmurju še vedno pomaganje učiteljstva in zakaj se vsakdo brani učiteljske službe v Prekmurju? Ker je le malokrat stanovanje v šoli, a pri kmetih tudi ni dobiti primernega stanovanja. Ali bi se nemogla občudovanja vredna požrtvovanost in naprednost ljudstva vpreči tudi v to, da bi občine, posebno premožne, zgradile za učiteljstvo dobro dobro stanovanje? Saj učiteljstvo ne zahteva, da bi stanovalo brezplačno, temveč bi rado plačevalo primerno stanarino.

Uredba o olajšanju denarnega prometa z inozemstvom. Finančno ministrstvo je ob delni spremembni tozadovitih določil pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami dovolio: 1.) da sme vsaki imetnik čekovnega računa pri pošti branit, oziroma njenih podružnicah preko teh institucij naročati izplačila za inozemstvo v protivrednosti do največ 1000 (tisoč) dinarjev mesečno za svoje osebne potrebe brez speciale odobritve generalnega inspektorata. 2.) da smejo inozemci iz svojih čekovnih računov pri navedenih institucijah brez speciale odobritve generalnega inspektorata izplačila za inozemstvo v protivrednosti do največ 1000 (tisoč) dinarjev mesečno za svoje osebne potrebe brez speciale odobritve generalnega inspektorata. 3.) Da smejo inozemci iz imovine na svojih čekovnih računih brez speciale odobritve generalnega

inspektorata razpolagati v naši državi tudi na način, da vrše izplačila ali pogajanja zneskov, ki ležijo najmanj mesec dni na čekovnem računu pri pooblaščenih bankah pod pogojem, da ti dinarski zneski po prenosu na račun pooblaščenega zavoda ne predstavljajo svobodnih terjatev in da ne morejo služiti za zavarovanje valute.

Naredba za uradnike ministrstva saobraćaja. Ministrstvo saobraćaja je izdalo naredbo, glasom katera morajo odsej uradnike tega ministrstva za časa uradnih ur nositi črno obleko. Razven tega se morajo v najkrajšem času naučiti stenografske in strojepisja.

Vozne olajšave za dijake. Ministrstvo saobraćaja je izdalo naredbo, glasom katera dovoljuje dijakom vozne olajšave. Te vozne olajšave lahko dijaki izkoristijo le dvakrat v letu, ko se ob zaključku šolskega leta vračajo iz mesta domov in ko se ob začetku šolskega leta vracajo v šolsko mesto. Dijaki se v tem slučaju vozijo s polovično ceno.

Potres. Danes zjutraj ob 5.40 smo čutili v Ljubljani in kakor nam poročajo, v vsi njeni okolici, zlasti v Zgornji Šiški, precej močan potres, ki je trajal kakih 15 do 20 sekund. Bilo je več sunkov, ki so prihajali od jugovzhoda.

Iz Brežic. Priprave za veliko skupščino Družbe sv. Cirila in Metoda so v polnem teknu. Naša C. M. obrambena družba zboruje prvih v našem mestu, zato bomo skušali, da sprejemimo naše narodne obrambovce po naših skromnih močeh takoj, da bodo čutili, da zna centri naše prebivalstva ose može in žene, ki so s svojo nešibljeno požrtvovanostjo že desetletja branili našo zemljo in deco pred tujevo grabežljivoščjo. Vse prijatelje, priateljice naše dnešne družbe vabimo na vesel sestanek v našem mestu.

Udeležencem velike skupščine Druga sv. Cirila in Metoda naznana vodstvo. da kljub urgenči se da danes ni prejelo dovoljenje do sobote, bomo dajali udeležencem na skupščini v Brežicah potrdilo o udeležbi velike skupščine. Vozne liste naj skupščnari obdrže ter se prijavijo na postaj, da so prišli na veliko skupščino, da smo obdržati vozne liste, s katerimi se bodo peljali tudi nazaj.

Pojedelske šole v Dalmaciji. Ministrstvo za poljedelstvo in vode proučuje vprašanje ustanovitve novih pojedelskih šol v Dalmaciji. Momentano obstaja za celo Dalmacijo samo ena pojedelska šola na Glavicah pri Senetu. Ministrstvo namerava otvoriti še tri druge pojedelske šole v durovinski oblasti.

Kongres natakrav 29., 30. in 31. oktobra. se vrši v Beogradu iz cele države.

Vsem železniškim uradnikom. Ijubljanske direkcije priporočamo, da se volitev za oblastno skupščino bolniškega fonda dne 13. septembra t. l. gosp. Milan Keržišnik in soproga mu Marija, gostilnčarja na Bledu. Pred vojno je bil gosp. Keržišnik delj časa restavratov v »Narodnem domu« v Ljubljani. Še na mnoga leta!

Češčina tudi v italijanskih vojaških šolah. Češkoslov. Republika poroča po informacijah iz italijanskih krogov, da se uvede tudi na nekaterih vojaških zavodih v Italiji poučevanje češkega jezika (v Padovi in v Benetkah). V poslednjem času je bil uveden pouk češčine na nekaterih višjih trgovskih italijanskih šolah.

Trgovska akademija v Dubrovniku. Prosvetno ministrstvo je prejelo iz Dubrovniške vloge, v kateri zahtevajo Dubrovniški, da se za tamošnjo trgovsko akademijo zgradi posebna zgradba, ker so sedanjí prostori neizkoristni in preteški.

Velikodusni dar dubrovniški občini. Znani potrošnik v Ilantrap g. Nikolko Mihanič iz Južne Amerike je poklonil dubrovniški občini sveto 100.000 dinarjev z naročilom, naj se denar uporabi za človekujebne namene.

Vreme. Vremenske opazovalnice napolnjuje za soboto: zopet se pojavlja visok zračni pritisk, ki povzroči občinstvo v Prekmurju? Ker je le malokrat stanovanje v Šoli, a pri kmetih tudi ni dobiti primernega stanovanja. Ali bi se nemogla občudovanja vredna požrtvovanost in naprednost ljudstva vpreči tudi v to, da bi občine, posebno premožne, zgradile za učiteljstvo dobro dobro stanovanje? Saj učiteljstvo ne zahteva, da bi stanovalo brezplačno, temveč bi rado plačevalo primerno stanarino.

Uredba o olajšanju denarnega prometa z inozemstvom. Finančno ministrstvo je ob delni spremembni tozadovitih določil pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami dovolio: 1.) da sme vsaki imetnik čekovnega računa pri pošti branit, oziroma njenih podružnicah preko teh institucij naročati izplačila za inozemstvo v protivrednosti do največ 1000 (tisoč) dinarjev mesečno za svoje osebne potrebe brez speciale odobritve generalnega inspektorata. 2.) da smejo inozemci iz imovine na svojih čekovnih računih pri navedenih institucijah brez speciale odobritve generalnega

inspektorata razpolagati v naši državi tudi na način, da vrše izplačila ali pogajanja zneskov, ki ležijo najmanj mesec dni na čekovnem računu pri pooblaščenih bankah pod pogojem, da ti dinarski zneski po prenosu na račun pooblaščenega zavoda ne predstavljajo svobodnih terjatev in da ne morejo služiti za zavarovanje valute.

Motorji in kolesa. Dne 10. t. m. se vrši zrebanje loterie Jugoslovenske Matice, koje dobitke tvorita dve motorji in kolesa in 25 navadnih ženskih in moških koles. Motorja in kolesa so iz svetovno znane franceske tvornice »Peugeot«. Izredne številke številke bodo objavljene v vseh slovenskih dnevnikih, kateri tudi na krajih, kjer se prodajo srečke. Kdor zadevne dobitke, pošte svojo srečko Jugoslovenski Matici v Ljubljano, kjer mu pošte dobitek po želenici ali pa ga pride osebno iskat v Ljubljano. Srečke se prodajo v vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, po raznih ljubljanskih trafikah ter v Tiskovni zadruži in Matični knjižnici v Ljubljani. Dobri se jih tudi v pisarni Jugovlja 7/II. Zunajji naročniki naj naročili sreček priložijo tudi odpadajoči znesek, ker se naročilo sicer ne more izvršiti. Cena posamezne srečki Dn 10.

Smrtna oblečba v Petrinju. Pred sodiščem v Petrinju se je vršila pretekle dne razprava proti 27letnemu vočaku Miljanu Zoriču, ki je na zasedi ustrelil svojega brata Jovana. Zorič je bil obojen na smrt na večih. Proti obojenemu je v Smrtni sklepi smrtni umri že železniški sprevidnik Anton Sporn. Na lice mesta prispeval sodni zdravnik dr. Travnar je ugotovil, da je moža zadel mrvotv.

Smrtni polet belih metuljev. Sarajevo listi poročajo, da je priletel pretekli teden na Dervento v Bosni cel oblik belih metuljev in sedel na svetiljke ob reki Mezini. Nočni hlad je vse metuljke pomoril in zjutraj so jih našli milijarde mrtvih na ulici. Mestoma je bila plast mrtvih metuljev debela do pet centimetrov.

Zagonetna smrт uradnika Starega pojasnjena. Pred dvema mesecema so našli na progi med Škofljico in Šmarjetno-Sapovo mpovoženega uradnika Ivana Starega iz Ljubljane. Truplo ponesečenega je bilo pokopano, ne da bi se izvršila popre obredu. Ker so se priceli širiti govorice, da je postal Staro verjetno žrtve roparškega napada in sicer vsled okolnosti, da se niso na mestu, kjer se je našlo Stareto truplo, našli nobeni sledovi krvi in da je bilo truplo že čez pol ure popolnoma odreveleno, je državno pravdinštvo v Ljubljani odredilo ekshumacijo trupla. Pretekli teden je bilo truplo pokojnega Starega izkopano in sta podzdravniško obdukcijo izvedla dr. Travnar in dr. Pance Grosuplje. Potom obdukcije se je ugotovilo, da je bil Staro povoren ob vlaka in da ni postal žrtve zločinske roke. Da se niso našli stevi krvi, je vzrok, ker je bil povoren v tunelu, kjer so saje popole vso kri. Kot vzrok takojšnje odrevelenosti trupla sta zdravnika ugotovila, da gre za izkrivljena kataliptična slučaj.

Vlom v Štakl. Danes zjutraj je bilo v Štaklu vlmljeno v trgovino Ogršek in odnešeno več manufakture, usnj, svilenih rut, črevij in drugačja blaga. Ovlom je bilo obvezno orožništvo ter ljubljanska policija.

Žrebanje srečk dubrovniške efektne loterie Udrženja vojnih invalidov. Iz Dubrovnika smo prejeli obvestilo, da je žrebanje srečk dubrovniške efektne loterie Udrženje vojnih invalidov v Dubrovniku odgovorno do 27. decembra t. l.

Poprava železniške proge Brod-Zagreb. Po nalogu saobraćajnega ministra se je pravkar pristopilo k popravju železniške proge Brod - Zagreb.

Motorji in kolesa. Dne 10. t. m. se vrši zrebanje loterie Jugoslovenske Matice, koje dobitke tvorita dve motorji in kolesa in 25 navadnih ženskih in moških koles. Motorja in kolesa so iz svetovno znane franceske tvornice »Peugeot«. Izredne številke številke bodo objavljene v vseh slovenskih dnevnikih, kjer tudi na krajih, kjer se prodajo srečke. Kdor zadevne dobitke, pošte svojo srečko Jugoslovenski Matici v Ljubljano, kjer mu pošte dobitek po želenici ali pa ga pride osebno iskat v Ljubljano. Srečke se prodajo v vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, po raznih ljubljanskih trafikah ter v Tiskovni zadruži in Matični knjižnici v Ljubljani. Dobri se jih tudi v pisarni Jugovlja 7/II. Zunajji naročniki naj naročili sreček priložijo tudi odpadajoči znesek, ker se naročilo sicer ne more izvršiti. Cena posamezne srečki Dn 10.

Motorji in kolesa. Dne 10. t. m. se vrši zrebanje loterie Jugoslovenske Matice, koje dobitke tvorita dve motorji in kolesa in 25 navadnih ženskih in moških koles. Motorja in kolesa so iz svetovno znane franceske tvornice »Peugeot«. Izredne številke številke bodo objavljene v vseh slovenskih dnevnikih, kjer tudi na krajih, kjer se prodajo srečke. Kdor zadevne dobitke, pošte svojo srečko Jugoslovenski Matici v Ljubljano, kjer mu pošte dobitek po želenici ali pa ga pride osebno iskat v Ljubljano. Srečke se prodajo v vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, po raznih ljubljanskih trafikah ter v Tiskovni zadruži in Matični knjižnici v Ljubljani. Dobri se jih tudi v pisarni Jugovlja 7/II. Zunajji naročniki naj naročili sreček priložijo tudi odpadajoči znesek, ker se naročilo sicer ne more izvršiti. Cena posamezne srečki Dn 10.

Motorji in kolesa. Dne 10. t. m. se vrši zrebanje loterie Jugoslovenske Matice, koje dobitke tvorita dve motorji in kolesa in 25 navadnih ženskih in moških koles. Motorja in kolesa so iz svetovno znane franceske tvornice »Peugeot«. Izredne številke številke bodo objavljene v vseh slovenskih dnevnikih, kjer tudi na krajih, kjer se prodajo srečke. Kdor zadevne dobitke, pošte svojo srečko Jugoslovenski Matici v Ljubljano, kjer mu pošte dobitek po želenici ali pa ga pride osebno iskat v Ljubljano. Srečke se prodajo v vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, po raznih ljubljanskih trafikah ter v Tiskovni zadruži in Matični knjižnici v Ljubljani. Dobri se jih tudi v pisarni Jugovlja 7/II. Zunajji naročniki naj naročili sreček priložijo tudi odpadajoči znesek, ker se naročilo sicer ne more izvršiti. Cena posamezne srečki Dn 10.

Gospodarstvo

Dohodki državne trošurine in taks.

Od državne trošurine: v juliju 1924	Din 43.646.408-15
v juliju 1925	63.494.576
v juliju 1925 več plačano	Din 14.838.167-85
Za eno dvanaštino proračun leta 1925/26 predvideno	0.166.666-66
v juliju 1925 plačano	3.184.576-
več plačano	Din 1.317.909-
V štirih mesecih leta 1924/25 plačano	2.6. 31.167-84
1925/26	259.028.555-64
leta 1925/26 več plačano	Din 20.697.387-80
V štirih mesecih proračunskega leta 1925/26 predvideno	200.666.66-64
1925/26 plačano	259.628.555-64
več plačano	Din 8.361-89-
Od taks: v juliju 1924 plačano	98.52. 553-76
1925	102.000-00-
v juliju 1925 več plačano	Din 3.479.446-24
Za eno dvanaštino proračun leta 1925/26 predvideno	80.000.000-
v juliju 1925 plačano	102.000.000-
več plačano	22.000.000-
V štirih mesecih proračunskega leta 1924/25 plačano	382.878.142-02
1925/26	394.722.792-22
leta 1925/26 več plačano	Din 11.844.650-20
V štirih mesecih proračunskega leta 1925/26 predvideno	320.000.000-
1925/26 plačano	394.722.792-22
več plačano	Din 74.722.792-22

Država je torej imela v štirih mesecih letošnjega proračunskega leta na trešči Din 58.561.889-, na takšah pa Din 74.722.792-22 dohodkov več kot jih je pričakovala. Temu prebitku, ki se pojavila povsod, zlasti pa pri davčnem vijaku, se prizadeto prebivalstvo po pravici čudi tem bolj, ker se pri državnih izdatkih prav nič ne pozna.

—g Hmelj, XXXII, poročilo. Nürnberg, 8. septembra. Dovoz 300, prodanih 150 bal — cene nizke — prina 500 do 545, drugi 400 do 480 M za 50 kg. — Nürnberg, 9. septembra. Mali dovoz — prodanih 120 bal — mirno — nespremenjeno — 430—550 M za 50 kg.

—g Kmetijska šola na Grmu ima za zimski tečaj šolskega leta 1925/26 že dovolj prisiljen in bi bile nadaljnje prošnje za tečaj brez uspeha. Pač pa je na razpolo-

goše 10 do 15 mest za celoletno šolo in sicer so to večina brezplačna mesta. Na to opazujemo naša kmetske posestiske, da ne zatrujete ugodne prilike za brezplačno splošno in strokovno izobrazbo svojih sinov. Sprejemni pogoli so bili objavljeni v Kmetovalcu od 15. julija t. l. in drugih časopisih istega meseca. Prošnje se morejo vlagati še do 25. septembra t. l.

—g Delčit državne razstave v Wembley znaša glasom poročila odbora za

prireditev te največje angleške razstave okrog tri milijone funтов (810 milijonov dinarjev). Glavni vzrok je baje slabo gospodarsko stanje kontinentalnih držav. Deficit pokrije sindikat finančnikov in industrijevalec.

—g Živinski sejem v Zagrebu. Živine le bilo na predvčerjašnjem seumu v Zagrebu malo, povpraševanje slabo. Bosanska živina je dražja kot domača. Za inozemstvo niso kupovali. Zaklani sremski prašiči so se ponosili za 0.50 pri kilogramu. Čene so notirale v dinarih za kilogram: goveja živina 1 kg teže: voli I. 9.50 do 10.50, II. 8.50—9, III. 7—8, bosanski I. 9.50 do 11, II. 8—8.50, III. 6—7, krave I. 8—9, II. 6—7, III. 3.25—5, bosanski II. 6—5.60, junci 10—11, II. 9—10, teice 9—10.50, teleta živa 13—14, zaklani 15—16.50. Prašiči domači nepitanji 14—15, zaklani 18.50—19, sremski zaklani 20.50—21. Din.

—g Inozemski živinski sejem. V Avstriji se je živila ponocenja za 5 grošev, slabše vrste celo za 10 pri kilogramu. Notirajo: voli I. 1.60—1.80, ekstremno 1.90—2.20, II. 1.30—1.55, III. 1.10—1.25, krave 1.10—1.50, drobnica 0.65—1.10, biksi 1.15—1.60 grošev žive teže. Na Madžarskem notira v dinarih goveja živina 13.50—17, teleta 17.50—20, prašiči debeli 22.50—23.50, mřavi 20—22, seno 110—120, slama 50—65 Din za 100 kg. Na Češkoslovaškem notirajo: jugoslovenski voli 7.25—8.50, biksi 7—8, krave 4.50, unci 6.50, romunski voli 8.50—9.20 kg žive teže. Teleta zaklana 10—15, ovce žive 5.50—7, zaklana 7—13, meso goveje sprednje 9, zadnje 10.50, krave jugoslovenske 12.25—13.25, romunske debele 11.50—13.50, mřave 11—13.25.

—g Zabранa uvoza živine v Švicarji. Švicarska vlada je zabranila uvoz živine iz Jugoslavije, ker je pri neki parti ugovorila, da je živila okužena.

—g Prodaja bombažnih odpadkov. Dne

25. septembra t. l. se vrši pri 2 zavodu za izradu vojne oddeče v Sarajevu ustrena licitacija glede prodaje 10.333 kg bombažnih odpadkov. Natančnejši rogoji so na vpogled v pisarni zborilice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Julijska krajina

—j Tudi Čehe kljčijo na pomoč. Tržaški činitelji z županom na čelu se hujijo, da bi prepricals rimsko vladu potrebi gradbe predelske železnice, za katero je pri vladnih in vojaških zastopnikih vedno manj zanimanja. Slednji se ozirajo bolj na Stelvio in na Rezijo, kjer naj bi se napravila nova prometna proga v Srednjo in Severno Evropo. Sedaj se je oglašila Tržaščanom v pomoč za predelsko železnico tudi italijsko-češkoslovaška trgovska zbornica, ki povdarija v svoji resoluciji, da predelska železnica tvori mednarodno važno prometno živo in par kilometrov diferenca lahko dolči gravitacijo češke trgovine proti Trstu namesto proti Hamburgu.

—j Samorom Italijanskega odvetnika. V Buzetu v Istri je izvršil samorom italijski odvetnik dr. Jos. Grossich, Bill je živčno bolan. Pokojnik je brat senatorja Grossicha na Reki.

—j Govejo živino krajejo po Istri že vedno neznanji tatori. Orožniki jih isčejo ali najti jih ne morejo. Pred kratkim so izginile krave iz nekega hleva pri Buzetu, pred par dnevi dve kravi iz drugega hleva in sicer revnemu kmetu, ki je sedaj v bedi in obupu.

—j Hotel Laurana v jugoslovenskih rokah. Fašistovsko glasilo pripoveduje, da je kupil največji hotel v Louranu pri Opattiji neki jugoslovenski konsorcij. Ves ogrenčen je »Il Popolo di Trieste« in klicje na pomoč oblast, ki mora tako kupiti razdružiti. Tak hotel v jugoslovenskih rokah ponmeni po fašistovski pameti nevarnost za Italijo, ker bi bil »ognjišče nacionalne infekcije«. Včasih piše fašistovski organ o potrebi dobrih odnosov z Jugoslovenij... —j Mussoliničev brat v Gorici. Odbravljive razstave v Gorici je postal vabilo ministrskega predsednika Arnaldu Mussoliniju, da bi posetil razstavo. Izražena je želja, da bi pripeljal s seboj sina ministra predsednika, kateremu hočejo goriški fašisti izražati simpatije, ki jih goje za voditelja. Predsednik Mussolini je sicer že ope-

tovan obljubil svoj poset Julijski krajini, pa doslej ga ni bilo in kakor kaže ga tudi ne bo.

—j Del čredo ovac s pastirjem vred so ukradli neznaní lopovi pri Rovinjskem selu v Istri. Zvečer sta gnala čredo ovac domov dva mlada pastirja. Napadli so ju trije moški s krinko na obrazu in ker se je del čredo razpršil, so odpeljali ostali del in z njim tudi dotičnega pastirja. En pastir se je vrnil domov in povedal, kaj se je zgodilo. Orožniki so šli hitro čakat ovce in tatove pa še niso našli ne enih in ne drugih pa tudi malega pastirja še ni domov.

Hujite Inar

nogavice z žigom in znamko (rdeč, modro ali zlato)

,ključ"

da se prepričate, kako en par tračja kakor štrje pari drugih Dobavojo se v prodahnah. Nogavice brez žiga »ključ so ponare ene.«

—j Tečaj za mizarje v Solkanu, ki ga je priredil zavod za pospeševanje obrti v Gorici, se je zaključil te dni s povsem poljavnim uspehom. Tečaj je obiskovalo 19 mojstrov in pomočnikov. Poučeval je prof. I. Fornasari.

—j Zopet avijatična nesreča. Iz Trata poročajo 10. t. m.: Danes zjutraj je 24 letni pomočnik pilot Salvatore Zuglianij odplovil z hidroplonom iz Portorose ob bregu. Neke časa je bil polet v redu, potem pa se je aparat nenadoma obrnil in prevrnil in pada v vodo. Pribilih so ribiči in potegnili iz letala truplo pilota Zuglianija, na kar je bilo prenešeno v mrtvašnico v Piranu. Poskodovani aparat je last družbe »Sisa« v Portorose.

Darujimo za slovenski Tabor!

80 komadov

Ia hrastovih sodov

200—380 lit. v brezhibnem stanju, deloma enkrat deloma dvakrat rabljenih, se odda po zelo nizki ceni. — Vpraša in ogleda se lahko pri tvrdki

IV. BRONČIČ & Et. REBERNIK

pleskarja in ličarja

Ljubljana, Karel Kotnikova ulica

(baraka za Ledino)

se priporočata ceni, občinstvo. —

Cene zmerne, postrežba točna.

Triletna garancija. 161 L.

Strojna mizarška delavnica

v bližini Ljubljane se pod ugodnimi placiščimi pogodi odda v namen oziroma se PRODA. Poizve se pri ALOMA COMPANY, Ljubljana, Kongresni trg 3. 169-L

Damska konfekcija in modni salon

T. Kunc, Pod Trane

Mestni trg, Blagovi in svila v zalogi.

Najnižje cene! Prvovrstno delo

3381

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000

5000